

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 26. Epistola Eusebii Cæsariensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](#)

Sæculum IV. Daciam, Dardaniam, & vicinas Regiones.
A. C. 325. Pistus Marcianopolitanus in Massiam, & ad nationes propinquas. Cælianus Carthaginensis in omnes Provincias Africæ, Numidiæ, & Mauritaniae. Hanc enumerationem non inutilem judicamus, ut Ecclesiarum subordinatio, & Geographia Ecclesiastica memoriae imprimatur.

§. XXVI.

Epistola Eusebii Cæsariensis.

Theod. de Eusebius Cæsariensis privatam epistolam scripsit ad suam Ecclesiam, ubi
decret. pag. 15. Et de quod Sectatorum suorum causam prodidisset, a quibusdam fuisse incusatum, verosimile est. In hac epistola, quæ in Concilio circa fidem acta fuissent, fama ad eos delatum, non dubitat; ut autem plenius essent instructi, mittit formulam a se propositam, & deinde formulam Concilii. In sua profitetur; IESUM Christum esse Verbum Dei, Deum de Deo, Lumen de Lumine, vitam de vita, Filium unicum. Primogenitum ex omni creatura, ex Patre genitum ante omnia sæcula. (*)

Dicit-

(*) Der Deutsche Uebersezer hat: ante omnia Sæcula, gegeben: Vor aller Ewigkeit. Das ist ungeschickt genug. + ○

Dicitquè: *Hoc ab Episcopis, Prædecessori- Sæculum IV
bus nostris, accepimus, hoc didicimus in A. C. 325.
fidei Rudimentis, & quando Baptismum
suscepimus, hoc habemus ex SS. Scriptu-
rarum lectione, hoc credidimus, & docui-
mus in Presbyteratu, & in Episcopatu.
In fine adjicit: Testamur, nos ita crede-
re, semper credidisse, & usque ad mortem
in hac fide perseveraturos, omnem hæresin
anathematizantes. Protestamur coram
Deo omnipotente, & Domino nostro JE-
su Christo hanc fuisse sententiam cordis,
& animæ nostræ, ex quo usum rationis
habemus, adhuc ita sentire, & in veritate
affirmare; quod tempore præterito ita
crediderimus, certis argumentis possumus
demonstrare.*

Subjungit; postquam ipse hanc for-
mulam in medium attulisset, neminem
potuisse contradicere, Imperatorem, hanc
sibi esse fidem, fassum fuisse, & ut omnes
subscriberent, præcepisse, unico addito
vocabulo *Consubstantialis*. *Imperator*,
inquit: *ipse hanc vocem explicavit, di-
cens; non debere intelligi consubstan-
tialem modo materiali per divisionem, aut
abscissionem, sed modo Divino, Mysticō,
& Naturæ Spirituali congruo.* Tum
Concilii Symbolum refert, & ait: *denuo
petii, ut mibi explicaretur, quomodo di-
cerent, Filium esse de substantia Patris, &*

O s Con-

Sæculum IV. *Consubstantialem, & tandem pacis causam*
A. C. 325. *hoc vocabulum posse admitti existimare*
cum viderem, illud in sensu bono accipere
& ab omni Idea corporali remoto, atque
præterea hanc vocem ab aliquibus antiquis

Athan. *ad Episcopis, eruditis, & illustribus Scriptis*
Afric. *pag. ribus fuisse usurpatam.* Hic præcipue
 397.

S. Dionysium Alexandrinum denotat. Et
 prosequitur; omnes in formulam fidem
 Concilii post maturum examen conser-
 sisse, sicut etiam in Anathema ad calcem
 appositum, quod prohiberet voces addi-
 beri, in Scriptura non occurrentes, qua-
 tamen litis & totius tumultus causa fui-
 sent. In hunc modum Eusebius Cæ-
 riensis ea, quæ in Concilio egerat, ex-
 cusabat.

§. XXVII.

Exilium Eusebii Nicomediensis.

Sozom. II.

c. 21.

At brevi apparuit subscriptionibus Euse-
 bii Nicomediensis, & Theognis Nicæ-
 ni sinceritatem defuisse, quas corrupto
 custode, cui Imperator acta Concilii ser-
 vanda dederat, iterum delevisse ferun-
 tur, ausosque publice docere, Filium con-
 substantialem esse Patri credere non opor-
 tere. Narrant etiam, cum apud Impe-
 ratorem fuisset accusatus, audacter, digi-
 to in vestem, qua tegebatur, intento, re-

spon-